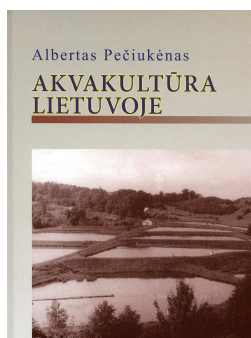

AKVAKULTŪRA LIETUVOJE

Albertas Pečiukėnas *Akvakultūra Lietuvoje*, 2006, Vilnius, 128 p., išleido Lietuvos hidrobiologų draugija, tiražas – 1000 egz.

Knygos autorius Albertas Pečiukėnas – habilituotas mokslų daktaras, iškiliausias Lietuvos mokslininkas akvakultūros srityje, visą savo gyvenimą pašventęs tvenkiniuose auginamų žuvų veisimo bei auginimo technologijų tobulinimui.

Lietuvos veterinarijos akademijoje 1951 m. baigęs zootechnikos studijas, jis keletą metų dirbo praktinį darbą Bubių tarybiniam ūkyje, kuravo Kurtuvėnų karpių auginimo padalinio veiklą. 1961–1964 m. autorius studijavo Maskvos Timiriazevo vardo žemės ūkio akademijos aspirantūroje (doktorantūroje), ten parengė ir 1965 m. sėkmingai apgynė biologijos mokslų kandidato (daktaro) disertaciją tema „Karpių suleidimo tankio įtaka jų augimui ir mėsos kokybei“. Sugrįžęs iš Maskvos į Lietuvą, nuo 1965 iki 2000 m. (iki išėjimo į pensiją) jis dirbo Lietuvos mokslų akademijos Ekologijos (anksčiau vadintame – Zoologijos ir parazitologijos) institute vyr. mokslo darbuotoju, Tvenkinių žuvininkystės problemų laboratorijos vadovu, vyriausiuoju mokslo darbuotoju. Dirbdamas minėtame institute jis organizavo produktyvų mokslininkų bendradarbiavimą su tuometine Žuvininkystės valdyba prie LTSR Ministrų Tarybos, Žuvininkystės departamentu (po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo) vykdant aktualius gamybai tvenkiniuose auginamų žuvų mokslinius tyrimus. Jiems priskirtini tokie sėkmingi mokslo darbai, kaip karpių neršto paankstinimas, dirbtinis karpių ikrų apvaisinimas ir inkubavimas, augalėdžių žuvų (baltųjų, amūrų, plačiakakčių) veisimo ir auginimo technologijų sukūrimas, karpių veislių gerinimas ir daugelis kitų labai aktualių tyrimų, pozityviai veikusių žuvininkystės ūkių (vėliau bendrovių) gamybos apimtis ir ekonomiką. Per ilgus darbo metus sukaupus tyrimų rezultatus Albertas Pečiukėnas apibendrino habilituoto mokslų daktaro disertacijoje „Gamtinių ir antropogeninių Pabaltijo regiono sąlygų įvertinimas kaip tvenkinių žuvininkystės intensyvinimo pagrindas“, kurią apgynė 1989 m. Jis yra vienos knygos, apie 120 mokslinių ir 20 populiarių straipsnių akvakultūros tematika autorius, trijų mokslinių leidinių atsakingas redaktorius. Savo sukaupomomis žiniomis akvakultūros srityje jis plačiai dalinosi su studentais dėstydamas specialias disciplinas Vilniaus, Klaipėdos ir Lietuvos žemės ūkio universitetuose, vadovavo rengiant keturias daktaro disertacijas.

Labai natūralu, kad daug metų aktyviai bendraudamas su visų Lietuvos žuvininkystės ūkių (bendrovių) specialistais – žuvininkais, darbininkais, vadovais ir žuvininkystės sektoriaus administratoriais, domėdamasis istorine archyvų medžiaga apie Lietuvos tvenkinių ir vidaus vandens žuvininkystės raidą, autorius sugebėjo sukaupti unikalią medžiagą, tapusią pagrindu šiai knygai. Tai tikrai neįkainojamos vertės originalus daugelio metų precizinis darbas, pasitarinausiantis dabartinei ir ateinančioms kartoms. Tokią medžiagą buvo įmanoma sukaupti tik didžiulio pasiaukojimo tam darbui ir begalinio autoriaus kruopštumo dėka.

Šiame darbe autorius atskleidžia akvakultūros ir žvejybos raidą Lietuvoje net nuo XI-XIII amžių, plačiai charakterizuodamas ikikarinį 1918–1940 m. laikotarpį ir pristatydamas iškiliausias asmenybes, besidarbavusias Lietuvos žuvininkystės srityje. Knygoje jis aprašo kelių kartų žymiausias Lietuvos žuvininkus, visas šiuo metu veikiančias tvenkinių žuvininkystės bendroves ir žuvivaisos įmones, jose auginamas žuvų rūšis, auginimo technologijas, veislinį-selektinį darbą, intensyvias akvakultūros formas, tvenkinių priežiūrą, akvakultūros specialistų rengimą, administracinę šios šakos valdymą, mokslinius tyrimus akvakultūros srityje, bendradarbiavimą su kaimyninių valstybių akvakultūros įmonėmis, specialistais ir mokslininkais.

Nėra abejonės, kad ši knyga bus įdomi ne tik akvakultūros srityje dirbantiems specialistams ir mokslininkams, bet ir studentams, moksleiviams bei visiems asmenims, besidomintiems žuvų auginimu ir Lietuvos žuvininkystės istorija.

Algirdas Rusakevičius

*Žuvininkystės departamento prie ŽŪM
gen. direktoriaus pavaduotojas*